

Prezidentin ürəyi

I

Biri vardı, biri yox,
Varın, yoxun sehri çox.
Qədim Qafqaz elində
Gözləri giryan olan,
Sinəsi büryan olan
Qədim bir xalq yaşardı,
Dərdi... ovşar-ovşardı.

İnamı öldürülmüş,
Torpaqlara gömülmüş,
Sabaha umudu yox,
Alovu çox... odu çox,
Başdan-başa xəzinə
Dövlət idi, var idi.
Düşmənlərin əlində
Qalan giriftar idi.

Ah-naləsi, fəryadı
Tükənmirdi, bitmirdi.
Səsini bu dünyada
Bir kimsə eşitmirdi.
Dərdiylə göyə çıxdı,
Dərdiylə yerə girdi.
Elə özü danışır,

Özü də eşidirdi...
Torpağı od... sehrli,
Altı-üstü yatırdı.
Düşmənləri məkrli,
Hərəsi bu milləti
Bir tərəfə dartırdı.
Düşməni yel qanadlı,
Torpağı qan dəryası –
Dəryada bathabatdı...

II

Biri vardı, biri yox
Varın, yoxun sirri çox.
Varı-yoxu talanan,
Yerində od qalanan –
Biz idik.

Sərvəti daşınan,
Tapdalanan, daşlanan –
Biz idik.

Çölü də parça-parça –
İçi də parça-parça –
Biz idik.

Varı da parça-parça,
Heçi də parça-parça –
Biz idik.

Əllərdə qalan vətən,
Başı kəsilmiş bədən –
Biz idik.
Biz idik səsi ərşə
Dirək olan, ox olan.
Biz idik, biz var ikən
Puça dönən, yox olan.

Biz idik addımbaşı
Səndələyən, səhv edən.
Başqası yox, biz idik
Özümüzü məhv edən.

Öz halal çörəyinə
Haram qatan biz idik.
Xan Şuşanı, Laçını
Yada satan biz idik.

Yurd-yuvasından qaçan,
Axın-axın biz idik.
Ordusu parça-parça,
Darmadağın biz idik.

III

Ulu Tanrı göy üzündə
Bizdən tamam dönməmişdi.
Baxtımızda nəşə varmış,
Bizə bir gün ağlayırmış.

Göz yaşları aqlımızı,
Tamam yuyub aparmarmış,
Özümüzə gələ bildik.
Düşmən bizi yurdumuzdan
Tam dərbədər eləməmiş,
Birdəfəlik qoparmamış,
Gücümüzü,
əzmimizi toplayaraq
Özümüzə gələ bildik.

Biri vardı, biri yox,
Varın, yoxun sehri çox...
Zamanın çox çalpaşığı
Qanlı gərdişi vardı.
Azərbaycan elində
Naxçıvan diyarında
Bir Heydər kişi vardı.

Özüyçün yaşamazdı,
Millətinin uğrunda
Odlarla çarpışardı,
Yadlarla əlləşərdi.
Bir qəribə bəşərdi...
Yerdən alov çıxırdı,
Göydən güllə yağırdı.
Günahsız qoca millət,
Baçsız idi, fağırdı.

O qəddini dikəldib
Ürək ilə çağırdı,
Çağırdı... Çağırdı...

Bu səsi əks elədi
Göy də, dərə də, dağ da
Bu səsə qüvvət verdi,
Ağsaqqal da, uşaq da.

Heydər qoca millətin
Ümid, güman yeri ydi.
Heydər cavan dövlətin
Kömək uman yeri ydi.

Heydər səs verməsəydi
Səsimiz batacaqdı.
Heydər səs verməsəydi
Xalq sözsüz batacaqdı.

Nəfəs verdi xaqılının
Boğulan nəfəsinə.
O, səs verdi ürəklə
Xalqın batan səsinə.

O, səs verdi: “Bu işə
Mən yenidən başladım.
Ömrümün qalanını
Xalqıma bağışladım...”

Gəldi hakimiyyətə,
Söz verdi iradəyə.
Gəldi hakimiyyətə,
Söz verdi qətiyyətə.

Gözlərində əridib
Zülməti, qaranlığı,
Aydınlığa çevirdi
Dumanı, toranlığı.

O, istiqlal yolunda
Hər bir zülmü götürdü.
Yurdumun başı üstədən
Şimşəkləri qaytardı,
Tufanları ötürdü.

Zamanın gərdişilə
Başı nələr çəkmədi.
İmperiya önündə
Əyilmədi, çökmədi.

Qatlanmadı heykəltək
Şax durdu, şax yeridi.
Başdan-başa idrakdı
Qürur idi, sirr idi...

O, əvvəlcə... odu sönmüş
Hər ürəkdə od yandırdı.
Qarabağda dolu axan
Qan nəhrini dayandırdı.

Açılmadı, bağlı qaldı
Boş tabutlar.
Susdu tanklar,
Susdu toplar, pulemyotlar.

Azərbaycan eşqi ilə
Çox yolları qət elədi.
Uzaq-uzaq ölkələri
Fəth elədi.

Azərbaycan amalıyla,
Çox xəyalı, çox xülyanı
Ürəyində yerləşdirdi,
Azərbaycan sevdasıyla
Pekin, Berlin, Paris, London
Arasını
Bir xətt ilə birləşdirdi.

V

Yetim qalan körpələri
Mehri ilə, sehri ilə kiritdi o.
Millətinin ürəyini
Hədəf seçmiş mərmiləri,

Ürəyinin alovunda ərıtdı o.

O, hər şeyi ürək ilə,

Düzdü-qoşdu.

Amalıyla, əməliylə

Başdan-başa qurtuluşdu.

Bir millətin ağrısını,

Əzabını tək başına daşıyırdı.

Heydər ancaq ürək ilə

İşləyirdi,

Ürək ilə yaşayırdı.

O, xalqının dərdi ilə

Gah ağlayan, gah da gülən

Fələk idi.

Azərbaycan

Onun geniş köksündəki

Döyünən bir ürək idi.

Zülüm, zillət,

Ağrı-acı nə vardısıa,

Tək başına döşləyirdi.

Köksündəki vuran ürək

“Azərbaycan” – deyə-deyə

İşləyirdi.

VI

İstiqlalın yolu daşlı,

Yolu uzun.

Düşmənimiz yeddi başlı,
Ürək məhzun.

Ürək yaşar,
Bu torpağa vurğun-vurğun.
Ürək daşar,
Ürək sevər yorğun-yorğun.

Ürək vurar,
Nə qocalıq, gənclik bilməz.
Ürək vurar,
Gecə-gündüz dinclik
bilməz.

VII

O, nə gündüz dincəldi,
Nə də gecə tanıdı.
Damarlarında axan
Millətinin qanıydı.

Ürəyində səslənən –
Çadırlardan yüksələn
Ağı, fəryaddı, ündü.
Başqa cür yaşamadı
Ürək ilə düşündü.

Uzun, ağır illərdə,
Ancaq öz ürəyilə
Tək, baş-başa qaldı o.

Hər ağrını, acını
Ürəyinə saldı o.
Baş vura bilmədiyi,
Ən mürəkkəb müşkülə
Ürəyilə yanaşdı.
Dərdini söyləməyə,
Həmdərd tapılmayanda
Ürəyilə danışdı...

Ürək buna dözmədi
Köksündə gizli-gizli,
Yana-yana ağladı.
Ürək buna dözmədi
Özündən qat-qat ağır,
Dərdə mübtəla oldu...
Axırda daş bağladı

Ürək daşla hörülən
Uca "qala"ya düşdü
Ürək Vətən yolunda,
Ürək torpaq yolunda
Dərdə, bəlaya düşdü...

VIII

Həkimlər yığışdılar.
Həkimlər danışdılar,
Həkimlər baxışdılar.
Yığıdılar başlarına

Eh... nə bilim kimləri,
Türkiyə həkimləri,
Amerika həkimləri...

Heydər kişi özünü
Verdi bıçaq altına
Gözlərini qırpmadan
Girdi bıçaq altına.
Həkimlər əl-əl üstə
Dip-diri ürəyini,
Köksündən çıxartdılar...

Həkimlər bir-birinə:
“Yaxşı bax, əyil, əyil...
Bu adi ürək deyil!
Burda hər şey başqa cür –
Bir tac damarı Araz,
O birisi Dəli Kür...
Şahdağ Qoşqarla qoşa,
Zirvələri baş-başa”.

Burda Xəzər deryası,
Burda Göy-Göl aynası.
Kəpəzin, Əlincənin
Al-əlvan boyları
Qobustan qayaları...

Burada “Avesta” var...

Burada “Dədə Qorqud”.

Bu ürəkdə saz, kaman,
Müdrük-müdrük dinən ud.

Şah İsmayıl Xətai

Bu ürəkdə.

Nə qədər, neçə dahi

Bu ürəkdə...

Nə qədər xalq dastanı

Bu ürəkdə...

Əbədiyyət nişanı

Bu ürəkdə...

Min-min igid nərəsi

Bu ürəkdə...

Cavidin məqbərəsi

Bu ürəkdə...

Bu ürəkdə zirvələr –

Gələcək sorağımız.

Üstündə dalğalanır,

Üç rəngli bayrağımız...

Bu ürəkdə dağlar var...

Çalın-çarpaz, çox dərin.

Boylandıqca dibinə,

Qaralacaq gözlərin.

Bu ürəyi şumlayıb

Min bir ağrı, dərd sancı.

Bu ürək qəm mədəni,

Kədər, sevgi saxlancı.

Bir millətin kədəri,

Bir Vətənin qüssəsi.

Ovsunlayır bir anda,

Ona baxan hər kəsi.

Burda Göycə ağısı,

Burda Zəngəzur dərdi.

Burda dərdin qədəri

Tariximiz qədərdir.

Burda iyirminci il –

Cümhuriyyət fəryadı.

Millətimin göz yaşığı

Göy-göl, dərya-dəryadı.

Otuz yeddi burada...

Burda doxsanıncı il...

Qara şənbə gecəsi.

Qara bayraq asılı

Bakının hər küçəsi.

Bu ürəkdə görünür

Doxsan üçün iyunu,

Zamanənin, dövrənin,

Min üzlü, min oyunu.

İnsan öz ürəyinə
Hər şeyi salarmış.
Yumruq boyda ürəkdə
Nə qədər sirr olarmış...
Həkimlər özlərini,
Yandırdılar, yaxdılar.
Həkimlər bu ürəyə,
Düz beş saat baxdılar.

Beş saat əl içində,
Ürək... asandı sanma.
Düz beş saat baxdılar,
Al qanı dama-dama.

Hiss etdilər özləri...
Buna necə öyünür,
Gördülər bu ürəkdə
Azərbaycan döyünür.
Vətən ilə döyünən
Ürək heç vaxt qocalmaz.
Vətənlə yaşamayan...
Bu zirvəyə ucalmaz.

Həkimlər bu hikməti
Dərin-dərin duydular,
Yenidən qoşuldular
Bu ürəyin səsinə.

Yenə Azərbaycanı
Öz yerinə qoydular –
Heydər in sinəsinə.

***Duyğun R. Prezidentin ürəyi // Günəşə qovuşmaq istəyirəm mən! – Bakı :
Çinar-Çap, 2008. – 17-26.***